

Je'ej ti tyo'yú'xaca' a'íjna i Santiago

Santiago pu hua'tyojtye'

¹ Nyáaj Santiago, i nyaj tyí'huiire' i Dios jimi, nyajta a'íjci jimi i tavástara' Jesús ti ajta Círíistu' pué'een, yanuj já'muatyojtye' mu siaj a'íjma jitze eeráma'can i tahuásimua'ci'ij i maj tamuáamuata' japuan hua'puaj ará'asej, siajta néijmi'que' a'yan huacháatimee i cháanacaj japua.

A'íjna i ti néijmi'i tyojó'itej i Dios jimi ti tyajá'ma'can

² Nye'ihuáamua', a'yaa pu tyúuxie've' ja'mua jimi, siaj néijmi'i jin huatóotyamua've'en a'íjna jime' i siaj jin á'viicue're'. ³ Ji'nye a'yaa xu tyá'mua'reej tijin tipua'aj a'íjna i siaj jin tyá'tzaahuatye' a'yan setya'ajpuéjtzij, a'yaa xu a'íjna jin tyá'ri'ren siaj sij néijmi'i tyo'táviicue'. ⁴ Siajta a'yan tyu'tá'an tí'ij a'íjna tyámua' ja-muáa'uurej, siajta a'íjna jin huahuóse'en, quee tyi'tíj jamua'itziitye'ej.

⁵ Tipua'aj séej ja'itziitya'aj i ti jin jaria'mua'reeriaj je'ej ti ye'ej huárinyij, che' jaatáhuaviiij i Dios, a'í pu a'yan tyaatá'sij, ji'nye i Dios pu juxié'vi'ra' jin hua'tá'caa i jutyéityeristyamua', ajta quee séej huatyáxaahuataj. ⁶ Ajta a'yan tyúuxie've' ti jaatáhuaviiij tyá'tzaahuatye'ej ti a'yan tye'mej,

ajta quee je'ej tyi'ria'mua'síme'ej, ji'nye a'íjna i ti je'ej na'aj tyi'riámua'sij a'yaa pu een tí'ij i jájtyij ti atyúuta'hua'aj i áacaj jime'. ⁷ A'íjna i ti a'yan een, che' quee a'yan tyí'mua'ajcaj ti tyi'táj ancuriáa'sij i tavástara' jimi, ⁸ ji'nye ijíj pu seequéj tyí'mua'tzej ajta ariá'pua'aj seequéj pu ijta tyi'mua'astáj ja'mej, a'íj pu jin quee je'ej já'miteeraste' je'ej ti tyi'táj jin huárinyij.

⁹ A'íjna i ta'ihuáara' tiquee je'ej tyéejviicue', che' huatóotyamua've'en a'íjna jime' ti i Dios jéehua huápu'i'ij tyámua' tyeetyátoosij, ¹⁰ ajta a'íjna i ti chítjaanyi', Dios pu jaatyáxaahuataj. Ji'nye a'íjna i chítjaanyi' a'yaa pu een tí'ij i xúuxu'uj tu'píj jitze ti xuta', tiquee jusén jin séejre'. ¹¹ Tí'ijta i xicáj eeré'nye, ajta ca'nyíin jin eeráxirej, a'íi pu i tu'píj huatyáhuasij i xicáj jime', ajta i xúuxu'ra'an cáavatzij, aj pu'ij jó'vesij i ti naa huasé'rihua'aj. A'yaa pu cha'tána'aj tyá'uurej a'íjci i chítjaanyi', a'íi pu á'pua'ren néijmi'i jime' i ti jéehua tyí'ijcha'ij.

Tyaj néijmi'i tyu'tyámue'tin i tyaj jin á'viicue're'

¹² Che' huatóotyamua've'en a'íjna i a'táj ti néijmi'i tyé'viicue' i ti je'ej pua'aj tyí'een, ji'nye tí'ij néijmi'i tyu'tyámue'tin, Dios pu jaatá'sij i ti jaamué'tij, tí'ij júurij huatyá'itzeere'en jo'táj i Dios já'sejre', a'yájna tí'ij i Dios ti tyihuo'tá'sij néijmi'caa i maj jaxie've'. ¹³ Típua'aj séej jimi tyi'táj huataséjre'en ti ca'nyíjra'aj jatá'care'en tí'ij je'ej pua'aj huárinyij, che' quee a'yan tyí'mua'ajcaj yee Dios pu ca'nyíjra'aj jaatá' tí'ij a'yan huárinyij, ji'nye capu i'ríj ti Dios tyi'táj jin

je'ej pua'aj huárinyij, capu ajta a'tíj ca'nyíjra'aj tá'caa tí'ij tyi'tíj jin je'ej pua'aj huárinyij. ¹⁴ Sulu a'íjna i tí je'ej pua'aj een a'íj pu jitze eerányinyii je'ej tí i a'tíj tyá'xie've', tí'ij a'yan tyi'tíj jin je'ej pua'aj tyú'rinyij. ¹⁵ A'íjna jitze i tí je'ej pua'aj een, a'íj pu jitze eerányinyii i ca'nyíjra'aj tí'ij a'tíj tyi'tíj jin je'ej pua'aj huárinyij, ajta tí'ij a'tíj néijmi'i jin je'ej pua'aj huarín, aj pu'ij mui'nyij.

¹⁶ Nye'ihuáamua' mu nyaj jéehua já'muaxie've', caxu tyi'tíj jin jucuanamuj, ¹⁷ néijmi'i i tí tyámua' tyí'een tí ajta quee tyi'tíj jin tyá'itzeere' i tí tyajamuaaci'ij, tajapua' pu tyajá'ma'can, a'íjna jimi i Dios i tí néijmi'i tyú'taahuaca'. Ajta a'íjna i Dios capu a'náj seequéj ju'uurej, capu ajta a'náj huariá'tica'rij a'íjna jimi. ¹⁸ Ji'nye a'yaa pu juxié'vi'ra' jin tyitaatá' i junyúucaa tí tzáahuatyi'ra'aj jin séejre', tyej tyij anáatya'aj a'yan huataséjre'en i cháanacaj japua, ji'nye a'íi pu néijmi'i tyú'taahuaca'.

A'íimaj i maj a'yan ricij je'ej tí tyúuxie've' i nyúucarij jimi

¹⁹ Siata'aj a'íjna mua'reeriaj nye'ihuáamua' mu nyaj já'muaxie've', néijmi'i xu tyámua' eenye' siaj sij néijmi'i naa tyu'namuj, siajta quee jiye'tzín huo'riá'hua'nyijracare'en i tyeítyee, caxu siajta jiye'tzín nyinyu'cacuj. ²⁰ Ji'nye a'íjna i a'tíj tí nyú'camui', capu i'rij tí tyi'tíj jin xá'pui' huárinyij i Dios jimi. ²¹ A'íj pu jin, siata'aj jaatapuá'citaj néijmi'i i tí je'ej pua'aj een siajta a'íjna i tí je'ej pua'aj tyi'ricij,

siajta ja'rá'astijre'en a'íjci i nyúucarij ti ja'mua jimi huatyátuiihuaca', ji'nye a'íi pújoorej ti jamui'rátoonyij.

²² Ajta quee a'yaa na'aj tyúuxie've' siaj jana-muajra i nyúucarij, sulu siaj a'yan huárinyij je'ej ti tyajá'mua'itíij, na'riij quee a'yaa xu jujíimua'aj tyúucuanamuaj xá'ju'un. ²³ A'íjna i a'tíj ti janamuaj na'aj i nyúucarij, ajta quee a'yan ricij je'ej ti tyí'ijta, a'yaa pu een tí'ij a'íjna i a'tíj ti junyéerimij aráasej i jájtya'huaa jitze, ²⁴ a'yaa pu jusíij tyúusej, ajta tí'ijta tyíchenyij aj pu'ij jiye'tzín yo'huá'xij je'ej ti huasé'rihua'aj i nyéerima'ra'. ²⁵ Ajta i tiquee yó'hua'naj i ti janamuaj, sulu ti a'yan tyámua' naa tyúunamuajraste' i nyúucarij ti tyámua' een, ti ajta i Dios jin hui'rátoosij, ajta a'yan ricij je'ej ti a'íjna tyí'ijta i nyúucarij, a'íi pu jutyamua've'ej ta'mej je'ej ti tyi'tíj jin ricij.

²⁶ Tipua'aj síij a'yan tyúuxajtaj ti tyámua' naa tyá'astej i juyi'ráj, ajta quee jaayí'tin ti jaatapuá'citaj i ti je'ej pua'aj tyí'xaxa'ta'an, a'íi pu jusíij jucuanamuaj, ajta i yi'ráara' capu tyi'tíj huiire'. ²⁷ A'íjna i yi'ráj ti tyámua' een ti ajta quee tyi'tíj jin á'itzeere' i Dios jimi, a'íi pu a'íin pué'een i ti a'yan tyí'xaj tíjin: Miche' huo'táhuire'en a'íijma i maj xá'rican, majta tyámua' tyi-huo'tyéjeevej i maj huóojíimua'astariaca', mej mij quee juxana'ciria'aj a'íijma jamuán i maj a'yan cháanacaj japua huacháatimee.

2

Maj quee je'ej pua'aj huojosejra i juxa'aj

tyeítýee

¹ Nye'ihuáamua', mu siaj já'astijre' i tavástara' Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, ti ajta huápu'i'ij naa huasé'rin, a'yaa pu tyúuxie've' ja'mua jimi siaj juxa'aj siana'aj huojo'sejra néjmi'caa i tyeítýee. ² Tyiche' a'yan tyaataxáj yee hua'puaj mu ujo'tyájrurij jo'siaj jóosi'rii, síij ti anyíiraj ucárurjtye' ti ooroj jin taavijhua ajta naa eenye' tyi'tyéechan, ajta síij tiquee je'ej tyéejviicue' ti ajta mí'ma'can ucáachan. ³ Siajta mua'aj a'yaa xu tyámua' tyeetyéjeevij a'íjci i ti naa eenye' tyi'tyéechan, siajta a'yan tyaaté'exaatye'sij tijin: "Pata'aj iye'ej huayíixi'in yatij jéetze' jóoxie've'." Siajta a'íjci i ti mí'ma'can tyi'tyéechan, a'yan xu tyaaté'exaatye'sij tijin: "Pata'aj mahuatyávaacaj, nusu pata'aj ooyíixi'in a'májna chóota'". ⁴ Tipua'aj a'yan siarijca, a'íj xu jin quee juxa'aj siana'aj tyihuá'sej i juxa'aj tyeítýee, sulu a'yaa xu tyihuá'xijtye' i juxa'aj tyeítýee, a'íjna jime' tiquee xá'puí' een.

⁵ Nye'ihuáamua' mu nyaj já'muaxie've', xáanamujri' a'íjci, Dios pu hua'vá'jajpuaxij a'íimaj i maj quee je'ej tyéejviicue' íiyan cháanacaj japua, mej mij a'íjna jin huochíjtyaanyi'taj i maj Dios jimi tyá'tzaahuatye', tí'ij ajta a'yan tyihuó'ci'tyij maj jamuán tyu'ta'íjtaj, a'yájna tí'ij i Dios arí tya'tóoratziiri' a'íjma jimi i maj jaxie've', ⁶ siajta mua'aj xu'ríj jaatyáxaahuataca' a'íjci i tiquee je'ej tyéejviicue'. ¿Nyij mequee a'íimaj i maj chíjtyaanyi' pué'een puéjtzij jamuaatá', majta jamuá'anvi'tij a'íjma jimi i maj tyityatatyíj?

7 ¿Nyij mequee a'ñin pué'een i maj je'ej pua'aj tyá'xaj a'íjna i nyúucarij i siaj mua'aj tyámua' tya'tá'caa?

8 Tyámua' xu mua'aj rinyij tipua'aj tzáahuatyi'ra'aj jin sia'rá'astijre'en a'íjci i nyúucarij, a'yájna tí'ij tyá'xaj i yu'xarij jitze tijin: “Huaxie've' i axa'aj tyéviij patí'ij asíj tyíaxie've'.” 9 Ajta tipua'aj sequée juxa'aj siana'aj huojo'sejra i tyeítyee, a'íj xu jin seríj je'ej pua'aj ricij, siajta a'íjna jin ootyá'itzee i Dios jimi. 10 Ji'nye tipua'aj a'tíj néijmi'i já'astyaj a'íjci i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, ajta je'en séej jitze tyí'tíj jin ootyá'itzeere'en, a'yaa pu a'íjna jin néijmi'i tyo'tyá'itzeesij i nyúucarij jitze. 11 A'íj pu i Dios a'yan tyu'taxájtaca' tijin: “Capáj tyí'xana'cire'ej”, ajta a'yan tijin: “Capáj tyí'tyacui'care'en.” A'íj pu jin, tipua'aj a'tíj quee tyu'xána'cire'en, ajta tyu'jé'caj, a'íj pu jin arí ootyá'itzee a'íjna jitze i nyúucarij i maj jin tyí'ijta. 12 A'yaa pu tyúuxie've' ja'mua jimi siaj tyámua' tyúu'ixaatye'ej siajta tyámua' tyityetyúucha'íij, a'íjna jime' tí i Dios jamua'xijtye'en i nyúucarij jime' tí jin jamui'rátoosij. 13 Ji'nye a'íimaj i maj quee hua'cu'vej i juxa'aj tyeítyee, capu ajta i Dios hua'cu'váaj huá'xijtye'en, majta a'íimaj i maj hua'cu'vej i juxa'aj tyeítyee, a'íj mu néijmi'i jin tyu'tyámue'tíj a'ájna xicáara' jitze.

A'íjna i tyaj jin tyá'tzaahuatye' a'íj pu jitze séejre' je'ej tyaj ricij

14 Nye'ihuáamua', ¿ji'nye tyi'tíj jin tye'tyáhuiri'rii tipua'aj síj a'yan tyúuxajtaj yee tyá'tzaahuatye', ajta quee a'yan tyi'tíj jin rijcaj je'ej ti tyí'xaj? ¿Nyij i'rij ti a'ín jáahuiire'en i ti jin tyá'tzaahuatye'? 15 Tyiche' a'yan tyaataxáj ti síj i ta'ihuáara' ti tyáati' nusu ti íiti', quee tyi'tyéechan nusu quee tyi'tíj tyícha'ij ti jáacua'nyij séej xicáj jitze, 16 ajta síj ti ja'mua jitze ajtyáma'can a'yan tyaaté'xaatye'en yee: “Áricuj, che' tyámua' tyaja'muahuiiria'aj”, siajta néijmi'i tyú'cua'nyij tyi'tíj ti je'ej tyajamua'ráanajchij, ajta quee tyi'tíj huotá'an i maj jin huatyóohuiire'en, ¿capu tyi'tíj je'ej tyeetyáhuire'ej a'íjna jime'? 17 A'yaa pu cha'tána'aj tye'mej a'íjna jime' i siaj jin tyá'tzaahuatye', tipua'aj quee séjre'ej siaj a'yan ricij je'ej siaj tyí'xaj, a'yaa pu een ti'ij tyi'tíj ti arí huamu'.

18 A'yaa pu tyí'rij ti síj a'yan tyu'taxáj yee: “Muáaj paj tyá'tzaahuatye', nyajta nyáaj a'yaa nu ricij je'ej nyaj tyí'xaj.” Naataséjratye' i paj jin tyá'tzaahuatye' i paj jin quee a'yan ricij, nyáaj nu nyajta muaataséjratye'sij i nyaj jin tyá'tzaahuatye', nyajta a'íj jin a'yan ricij je'ej nyaj tyí'xaj. 19 A'yaa paj muáaj tyá'tzaahuatye' ti síj na'aj i Dios séjre', a'íj paj jin xá'pui' ricij, ajta a'yaa mu cha'taj mana'aj tyá'tzaahuatye' a'íimaj i tyiyáaru'uj, majta juvivej i maj jin tyi'tziinye'. 20 Capáj a'ín pué'eenye' i ti'quee tyámua' metyóomua'rej, pajta a'yan tyáamua'tyij tijin tipua'aj a'yaa pana'aj tyá'tzaahuatye'ej pajta quee a'yan rijcaj

je'ej paj tyí'xaj, capu tyi'tíj huiire' i paj jin tyá'tzaahuatye'. ²¹ Dios pu tyámua' tyeetyájtóo a'íjci i Abraham, i ti tayo'puaci'ij pué'eenye'ej, a'íjna jime' ti jaatámu'vejritaca' i juyój Isaac. ²² A'yaa pu tyí'rij tyaj jáamua'reej je'ej ti huaríj a'íjna i Abraham, a'íjna i ti jin tyá'antzaahuaj a'íj pu jin ajta a'yan huaríj, a'yaa pu'ij tyámua' tyi'éenye'ej ta'raj i ti jin tyá'antzaahuaj. ²³ A'yaa pu a'íjna jin tya'róo'astej je'ej ti tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: “Abraham pu ja'antzaahuaj i Dios, a'íj pu jin i Dios tyámua' tyeetyájtóo.” A'íj mu jin a'yan jaatamua'aj i Abraham tijin: “Maj jumuahtyej i Dios jamuán.”

²⁴ Xu'rij mua'aj a'yan tyí'sej, ti i Dios tyámua' tyeetyátoosij a'íjci i a'tíj a'íjna jime' je'ej ti tyi'tyúucha'ij, capu a'íi na'aj i ti jin tyá'tzaahuatye'. ²⁵ A'yaa pu cha'tána'aj tyáaru'ij a'íjci i Rahab, i íiti' ti jamue'tica'aj i túmii i jutyévi'ij jime', Dios pu tyámua' tyeetyájtóo a'íjna jime' je'ej ti a'íin huaríj, ti'ij tyámua' tyihuo'taxié'vej a'íimaj i maj ixie'ria'ca'aj, ajta huo'táhuu'ij maj séej jitze i juyéj jó'cáinyej. ²⁶ A'yaa pu'ij tye'mej, tipua'aj i tyévira' jitze i a'tíj quee júuricamej séjre'ej, a'íi pu mui'chij, a'yaa pu cha'tána'aj a'íjna tyí'mui'chij i siaj jin tyá'tzaahuatye', tipua'aj sequée a'yan rijcaj je'ej siaj tyá'tzaahuatye'.

3

Je'ej ti tyí'huire' i nyanúrij

¹ Nye'ihuáamua', miche' quee jéehua séjre'ej ja'mua jimi i maj tyihuá'mua'tyej i séecan, ji'nye

xu'ríj jamua'reej ti i Dios jéetze' ca'nyíin jin huá'xijtye'en a'íjma i maj tyí'mua'taj. ² Néijmi'i tu je'ej pua'aj ricij, tyajta néijmi'i tyi'táj jin á'itzeere', tipua'aj a'táj quee tyi'táj jin á'itzeeria'aj a'íjna jime' je'ej ti tyí'xaj, a'íi pu tyámua' een, ajta jaayí'tin ti huóocha'iin, ti'ij quee tyi'táj jin ootyá'itzeere'en. ³ Tyati'ij hua'ancárujtyi' i hua' tyényi'tze' i cahuáayu'uj a'íjna i píriin, mej mij tá'astyaj, a'íj tutyij jin hua'ria'ca'nyii. ⁴ Siajta a'íjna huaséj i báarcuj, tyij ajta tyámua' tyí've'ej, a'íi pu áacaj jáatajchi ca'nyíin jime', ajta a'íjna i ciyéj ti jáata' atyéjvee, a'yaa pu tyí'huüre' ti'ij a'íjna i ti jajmuárie' jaajásime'en i báarcuj jo'tij a'íin a'yan tyiyá'xie've'. ⁵ A'yaa pu cha'tána'aj tyí'een i tanyanúu jitze, tyij ajta ciléenyee' na'aj séejre' i tatyéviij jitze, a'yaa pu putyá'uurej ti va'cán jin ahuóotzaahuatye'en. Tyajta a'yan tyá'mua'reej ti i'ríj ti tiéj ti cái na'aj tyá'ajtaanyij, a'yaa pu va'cán jin tyu'riá'taasij. ⁶ Ajta i tanyanúu a'yaa pu cha'tána'aj tyí'sejre' ti'ij i tiéj. A'yaa pu ajta séejre' ti'ij i maj jin je'ej pua'aj tyityetyúucha'íij, a'íi pu'ij yó'jipuaaj i tatyéviij. A'íjna i ti je'ej pua'aj een ti jitzán éejnyinyii i tanyanúu, a'íi pu ca'nyíjra'aj jatá'caa i tyiyáaru', a'íi pu'ij néijmi'que' tyí'ijta a'íjna jitze i ti je'ej pua'aj een. ⁷ A'íjna i tyéviij néijmi'i pu putyí'uurej ti'ij huo'muá'ajcaanyitye'en i maj a'yan tyityaací'ij majta i maj rá'rie, majta i maj siru'pii i chóota', ajta i maj jáata' já'xoo, mu'ríj néijmi'caa huamuá'ajcaanyityej, ⁸ ajta capu a'táj jaayí'tin ti jaamuá'ajcaanyitye'en i junyanúu. A'yaa pu een a'íjna i nyanúrij ti'ij i ti je'ej

pua'aj een, ajta jitzán éejnyinyii i ti a'yan een ti'ij huá've'rij ti tyu'jé'caj. ⁹ A'íj tu jin i tanyanúu tyé'tyojtzi're' i tavástara' i tyaj jajtáataj, tyajta a'íjna jin je'ej pua'aj tyihuá'xaj i tyeítýee i Dios ti huó'taahuaca' i maj a'yan huasé'rin ti'ij i tyévira'. ¹⁰ A'íjci i tatyényij jitze pu éejnyinyii i tyaj jin tyámua' tyihua'tá'caa, ajta a'íjna i tyaj jin je'ej pua'aj tyihuá'xaj. Nye'ihuáamua' capu a'yan tyí'xa'puí' ti a'yan tyí'eenye'. ¹¹ Jo'tij ja'ajréxaj, capu i'ríj ti a'áa na'aj tána'aj ajnyéj a'íjna i jájtyij ti jumua'tij jamuán i jájtyij ti antzíjvi. ¹² A'yájna ti'ij ajta quee tyii'rij ti i xápua' jitze huatácan a'íjna i aseitúunaj, nusu ti i úuvaj ciyéj jitze huatácan a'íjna i xápua', nye'ihuáamua', nyij i'ríj ti jájtyij ti jumua'tij a'áa ja'ajnyéj jo'tij jájtyij ta'antzíjvi jin ja'ajréxaj.

A'íjna i mua'tzúra'aj ti néijmi'i tyí'mua'reej

¹³ Típua'aj síj ja'mua jimi séjre'ej ti tyámua' metyóomua'rej, ajta tyámua' tyojó'iteej, che' a'íjna jin jaataséjrataj i ti tyámua' tyi'tyúucha'ij, ajta quee óotzaahuatye'ej a'íjna jime' i ti jéehua tyojó'itej. ¹⁴ Ajta típua'aj mua'aj setyu'tá'an ti a'íjna i siaj jin chueerij je'ej pua'aj jamuáa'uurej i ja'muaxiéjnyu'caa tzajta', siajta je'en a'íjna jin je'ej pua'aj tyityetyúucha'íj, capu ij i'ríj siaj tyi'tíj jin ahuóotzaahuatye'en, a'íjna jime' siaj á'ítzeere' i ti jì'ré'can jime' jitze. ¹⁵ Ji'nye néijmi'i i ti a'yan tyí'een capu i Dios jimi tyojo've'mej, sulu a'yan pu cháanacaj japua ma'can, jo'tij je'rányinyiij hua'mua'tziira'aj jitze i tyeítýee ajta a'íjna jitze i tyiyáaru'. ¹⁶ Jo'maj jóochueere', ajta jo'maj jóo'itziitye', a'áa mu

je'ej pua'aj tyityeje'tyúucha'ij majta néijmi'i je'ej pua'aj ju'uurej, ¹⁷ majta a'íimaj i ti hua' jitze séejre' i mua'tzíira'aj ti i Dios jimi jo've'mej, a'íi mu tyámua' tyityetyúucha'ij, majta naa tyihujo'mua'raj, majta tyámua' tyú'ihuaamua', a'ij mu jin naa tyámua' tyí'tyesejre'. A'íi mu majta tyihua'cu'vej, majta juxa'aj mana'aj tyihuá'xie've', camu majta tyí'hue'tacaa, sulu néijmi'i mu jin tyámua' ricij. ¹⁸ Majta a'íimaj i maj jahuoo mej mij tyámua' tyihuo'tyéjeevej i juxa'aj tyeítýee, a'íi mu juxáhuaj séejre', majta a'íjna ancuriáa'sij i ti tyámua' een.

4

I maj a'íjna jamuán óojaahuatye' i maj a'yan cháanacaj japua séejre'

¹ ¿Jo'nyij je'rányinyiij a'íjna i ti ca'nyíjra'aj jamuatá'caa siaj sij jujíimua'aj junyo'si'tye'ej? A'yaa pu tyi'ja'yájna ti ja'mua mua'tzíira'aj tzajta' je'rányinyiij. ² A'yaa xu mua'aj tyi'táj tyí'xie've', siajta quee a'yan tya'ancuriáa'vej, a'ij xu jin tyí'tyacui'caa, siajta jéehua tyí'nyacua'aj, siajta quee óocu'vej, a'ij xu jin junyo'sitye'ej, siajta jujaaxiejvi'. Caxu jatyoovej i siaj jaxie've', ji'nye caxu jahuaviij i Dios. ³ Ajta títua'aj siaatáhuavii, capu jamuaatá'sij, ji'nye caxu tyámua' tyá'huaviij, siajta a'íjna jin jahuaviij siaj sij cha' siana'aj jaaxíjtye'en je'ej ti tyajamua'ráanajchij; siaj sij a'íjna jin huatóotyamua've'en. ⁴ Mua'aj siaj juxana'cire', ¿nyij sequée jamua'reej tijin a'íimaj i maj jamuán ajtyu'uj i cháanacaj, a'íi

mu jájcha'iire' i Dios? A'tíj tina'aj ti jaxie've' ti hua'ajtyájahuatye'en a'íimaj i maj íiyan séejre' i cháanacaj japua, a'íi pu ajta jájcha'iire' i Dios. ⁵ A'íj pu jin a'yan tyá'xaj i yu'xarij jitze tíjin: “Dios pu chueerij a'íjna jimi i júuricamej ti a'yan jaatyájtoo ityájma tzajta'.” ⁶ Ajta i Dios a'yaa pu jéetze' tyámua' tyitojo'mua'raj, ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tíjin: “Dios pu hua'ajcha'iire' a'íijma i maj óotzaahuatye', ajta tyámua' naa huójo'mua'raj a'íimaj i maj quee óotzaahuatye'.” ⁷ A'yaa pu'ij, siata'aj ja'rá'astijre'en i Dios. Siajta ajtáciinyej i tyiyáaru' jimi, aj pu'ij ajta i tyiyáaru' tyíchesij ja'mua jimi. ⁸ Siata'aj ajtyáxiirej i Dios jimi, aj pu'ij ajta i Dios ajtyáxiirij mua'ajmaj jimi. Siata'aj tyámua' huóo'uurej mu siaj jéehua je'ej pua'aj ricij. Siajta huóojajcuare'en mu juxiéjnyu'caa tzajta', mua'aj mu siaj jaxie've' i Dios siajta íiyan ti tyí'ma'can cháanacaj japua. ⁹ Siata'aj uhuóomua'tzij i siaj je'ej pua'aj ricij i Dios jimi, siajta huatóoxaamujritye'en, siajta huóoyiinyixi'in. Siata'aj huatóoxaamujritye'en a'íjna jime' je'ej siaj ará'tyeej rijcaa, siajta huatóoxaamujritye'en i siaj jin jutyamua'va'ca'aj. ¹⁰ Siata'aj quee óotzaahuatye'ej i tavástara' jimi, tìpua'aj a'yan xáarinyij a'íi pu tyámua' tyajamuaatyátoosij.

¹¹ Nye'ihuáamua', caxu je'ej pua'aj tyihuá'xajtaj i séecan. A'íjna i ti je'ej pua'aj tyá'xaj i ju'ihuáara', na'riij já'xijtya'aj, je'ej pu pua'aj ajta tyá'xaj a'íjci i yu'xarij i maj jin tyí'ijta, ajta ja'xijtye'. Ajta tìpua'aj a'yan setyá'xijtye'ej i

yu'xarij, muáaj paj a'ín pué'eenye'ej puá'mej i paj tyá'xa'pui'intare', ji'nye capáj che' já'astijre' a'íjci i yu'xarij. ¹² Síij pu'uj a'ín pué'een i ti a'yan jaatyájtoo i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, a'íi pu ajta a'ín pué'een i ti tyá'xa'pui'intare', ajta jaayí'tin ti jamui'rátóonyij, nusu ti jamua'antypuá'ritye'en, arí muáaj, ¿ji'nye een jime' a'yan petyí'mua'tzej paj a'íjna jin antyía'mua'reej pej pij jo'xíjtye'en a'ihuáara'?

Catu jamua'reej je'ej ti tye'mej ariá'pua'aj

¹³ Xáanamujari' mua'aj a'íjci, mu siaj a'yan tyí'xaj tíjin: “Íjij nusu ariá'pua'aj chájta' tu jo'cíj, a'áa tu séej nyinyi'ra'aj á'tyeeren tyetyi'muárie'ej tyej tyij túmii huamué'tin”, ¹⁴ maj siajta quee jamua'reej je'ej ti ariá'pua'aj tye'mej mua'ajmaj jimi, típua'aj siooj júurij nusu sequée. A'yaa xu mua'aj een tí'ij i jéetirij ti huariéenajyi'ij, ti a'tzúj huataséjre'sij ajta je'en ja'huóopua'rixí'ij. ¹⁵ Sulu a'yaa pu tye'tyévijtye' siaj a'yan tyu'taxáj yee: “Típua'aj i tavástara' a'yan tyá'xie've'ej, tyóoche' tu júurij tá'ju'un, tyej tyij a'íjna jin tyu'muárie'en, nusu séej jime' tyi'tíj.” ¹⁶ Siajta mua'aj, a'yaa xu tyí'xaj xootzáahuatye'ej, ajta a'íjna i siaj jin ootzaahuatye', capu xá'pui' een i Dios jimi. ¹⁷ A'íjna i ti jaayí'tin ti tyámua' huárinyij tyi'tíj jime', ajta quee a'yan rijcaj, a'íi pu ootyá'itzeere'ej i Dios jimi.

5

Miche' tyámua' tyityetyúucha'íij i maj

chíjtyaanyi'ij pué'een

1 ¡Xáanamujri' mua'aj a'íjci mu siaj chíjtyaanyi'ij pué'een! Siata'aj huóoyiinyej, siajta huatóoxaamujritye'en, a'íjna jime' siaj jéehua jajpuéetzij xá'ju'un. 2 Pu'ríj tyí'pe'nyij i siaj tyí'ijcha'ij, ajta i tyajá'muacaana mu'ríj i tyajpuásij tyi'ráaci'xij. 3 Pu'ríj ajta huatyámucurej i ooroj ajta i pláataj i siaj jájcha'íj, ajta a'íjna i ti jin huatyámucurej, a'í pu jamuaataxájta, ajta a'yan tyajamua'antypuá'ritye'sij tí'ij i tiéj. Mua'aj xu seríj jéehua tyí'ijsi i ti tyá'najchij, ijíj ti arí néijmi'i tye'entypuá'rij. 4 Ajta a'íjna i siaj quee tyihuo'nájchij a'íjma i tyétyaca i maj tyu're'vejchaca' i já'muavi'ra'taj, a'í pu mua'ajmaj ja'mua jijve'en, ajta i tavástara' i ti néijmi'i jin antyúumua'reej, pu'ríj jamua'reej je'ej siaj huaríj, ji'nye pu'ríj huó'namujri' i maj a'íjna jin junyo'si'tye' a'ímaj i maj tyí'muarie'ca'aj mua'ajmaj jimi. 5 Íiyan cháanacaj japua xu mua'aj juxáahuaj tyí'tyechej, siajta juxáahuaj tyí'cua', cuxáa siaj tyúuci'mitye' siaj sij huápu'taj, ajta arí atyojo're'nyesij a'náj maj já'muacui'nyij. 6 Mua'aj xu siajta seríj huo'cuij a'íjma i maj quee tyi'tíj jin á'itzeeria'ca'aj, majta a'ímaj camu jamuaatá'ijmujri'.

Tyiche' quee je'ej tyá'tamujtyej a'íjna jime' i tyaj jajpuéetzij

7 Siajta mua'aj nye'ihuáamua', siata'aj tyo'táviicue' 'asta na'aj quee uvé'nyej i

tavástara'. A'íjna i ti chuéj japua tyí'muijhuacaa, a'yaa pu tye'chó'va'aj ta'mej 'asta na'aj quee tyú'ciirej, ta'aj ij ja'ancuriá'an i táque'ra' i ti jéehua huápu'i'ij juxie've', a'yaa pu tyi'chó've'ej ja'mej, 'asta mana'aj quee huatyéviyej i víita'rij jitze majta je'en atáchenyij. ⁸ A'yaa xu siajta mua'aj tyi'ijchó've'ej, siata'aj huatyóoca'nyej i jutzájta' siaj sij tyámua' eenye', ji'nye capu á'tyeeren ti'ij uvé'nyesij a'íjna i tavástara'.

⁹ Nye'ihuáamua', caxu óoxijtye'ej séej jamuán siajta séej, ti'ij quee Dios a'yan cha'tána'aj tyajamo'xíjtye'en, ji'nye pu'rij tin uvé'nyesij a'íjna i ti tyá'xa'pu'i'intare'. ¹⁰ Nye'ihuáamua', siata'aj a'íjma jitze tyi'huóomua'tyej i maj tyí'xajtacaj i tavástara' jitze ma'can, i maj jéehua jaapuéjtzitariaca', majta néijmi'i jin tyo'táviicue'ri'. ¹¹ A'yaa tu tyá'mua'reej ti Dios tyámua' tyihuo'tá' a'íimaj i maj néijmi'i jin tyo'táviicue'ri' i maj jin jaapuéjtzitariaca'. Xu'rij jamua'reej je'ej ti tyaapuéjtzitariaca' a'íjna i Job, siajta a'yan tyá'mua'reej je'ej ti i tavástara' tyaaxá'pu'i'intari'ri', ji'nye jéehua pu i tavástara' tyámua' tyitájcha'ij ajta jéehua tyihua'cu'vej.

¹² Ajta a'yájna, nye'ihuáamua', caxu tyi'tíj jin tya'tóoratzi'ra'an, a'íjna jitze huatama'can i tajapuá, nusu i cháanacaj, nusu séej tyi'tíj jime'. Tipua'aj a'yan setyu'taxáj yee "Jee", che' a'yan atyojo'ré'nyej; na'riij a'yan setyu'taxáj yee "Capu", che' ajta a'yan atyojo'ré'nyej, ta'aj ij quee Dios jamo'xíjtye'en.

¹³ Tipua'aj síj ti ja'mua jitze ajtyáma'can jajpuéjtzij, che' huatyényuunyij i Dios jimi.

Na'ríij síij jutyamua've'ej che' chuúicarij jin tyaatatyójtzi're'en i Dios. ¹⁴ Tipua'aj síij tyí'cui'ij, che' huo'tájeevej a'íjma i huáasij i maj tyeyúuj tzajta' tyí'huüre', mej mij a'íimaj huatyényuunij, majta jitzán ma'can i tavástara' ja'vá'huaatye'en i já'ria'ra' i aseitúunaj. ¹⁵ Ajta mati'ij tyá'tzaahuatye'ej huatyényuunij, aj pu'ij a'íjna i ti tyí'cui'ij rujnyi, ajta i tavástara' pu japuan huatányuusij, ajta tyaatú'uunyi'raj i ti jin ootyá'itzee. ¹⁶ A'íj pu jin, siata'aj tyi'huóo'ixaatye'en séej jamuán siajta séej i siaj jin ootyá'itzee i Dios jimi, siajta huatyényuunij séej jime' siajta séej ti'ij i Dios tyajamuáahuatye'en. A'íjna i siaj huatyényuunij jéehua pu tyí'huüre' tipua'aj tyámua' sia'éenya'aj xaatyényuunij i Dios jimi. ¹⁷ A'íjna i Elías, a'yaa pu cha'tána'aj tyí'tyaataca'aj tyati'ij ityáj, ajta ti'ij tyá'tzaahuatye'ej huatyéenyuj mej mij quee che' huatyéviijey, a'yaa pu huéecaj nyinyi'ra'aj japuan jé'ta' á'tyeej mej quee che' viiyaca'aj. ¹⁸ Ti'quij ajtáhua'aj huatyéenyuj, mati'ij támij huatyéviiyaca', ajta je'en tyú'ciiriaca' i ti tyu'huásti'huaca'.

¹⁹ Nye'ihuáamua', tipua'aj síij ajtára'nyij a'íjna jitze i ti ji'récán jime' ajta je'en síij tyámua' tyeetyéjeevej ti'ij ajtáhua'aj tyá'antzaahuatye'en, ²⁰ a'yaa xu tyá'mua'reeriaj tijin a'tíj ti séej tyámua' tyu'tyéjeevej ti'ij ajtáhua'aj tyá'antzaahuatye'en i Dios jimi, a'íi pu jaatyáhuüre'ej ti'ij quee jó'vetyij, ajta ti'ij Dios néijmi'i jin tyaatú'uunyi'.

**I nyúucarij ti jájcua ti a'ijna á'xaj i
Tavástara' i Jesús ti Ciríistu' pue'een ajta
Salmos
Cora, Santa Teresa: I nyúucarij ti jájcua ti a'ijna
á'xaj i Tavástara' i Jesús ti Ciríistu' pue'een ajta
Salmos New Testament+**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, Santa Teresa

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

4f03662f-a4e0-5c7c-a13b-0b7002b5b8f6